

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๒๔/ว ๑๑๗

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี
๔๗/๓๒ หมู่ ๑ ถนนพระยาสุริยวงษ์
ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำชี้แจง	จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวน ๑ ฉบับ
๓. ตัวอย่างแบบกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน กศน. มีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำเป็นคลังข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นระดับตำบล ให้แก่หน่วยงาน สถานศึกษาและภาคีเครือข่าย ในการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ประชาชน รวมทั้งเป็นการสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณี ซึ่งเป็นรากฐานความรู้ของชาวบ้านที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์และความรอบรู้ รวมทั้งที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชนและเผยแพร่ให้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ เพื่อให้การจัดทำคลังข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไม่ให้เกิดสูญหายไปจากชุมชน อีกทั้งหน่วยงาน สถานศึกษาและภาคีเครือข่าย ได้มีคลังข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขาต่าง ๆ ว่าเป็นวิทยากร เพื่อร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ขอให้สถานศึกษาของท่านดำเนินการแจ้ง กศน.ตำบล ในสังกัด สำรวจและจัดทำข้อมูลลงในแบบฟอร์มข้อมูลภูมิปัญญา ตำบลละ ๑ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนส่งให้สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ที่ URL <https://bit.ly/3gSSivP> หรือ QR Code ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้ ภายในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอุไรรัตน์ ชนะบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

แบบฟอร์มฯ แบบส่งข้อมูลฯ

กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

โทร ๐ ๓๘๒๘ ๗๑๔๘ /โทรสาร ๐ ๓๘๒๗ ๓๗๔๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cbi_nfedc@nfe.go.th

คำชี้แจง

◆ นิยามศัพท์

๑. **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากสิ่งสมความรู้ เป็นรากฐานความรู้ของชาวบ้านที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์และความรอบรู้ รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น จนเป็นวิถีชีวิตมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า และเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น รวมถึงองค์ความรู้ที่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม และวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมของผู้คนแต่ละยุคแต่ละสมัย

๒. **ภูมิปัญญาท้องถิ่น** แบ่งออกเป็น ๑๑ สาขา ดังนี้

๑) **สาขาเกษตรกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยีการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตรด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต การแก้ไขโรคและแมลง และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร

๒) **สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค)** หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม อันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น

๓) **สาขาการแพทย์แผนไทย** หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

๔) **สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕) **สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน** หมายถึง การจัดการด้านสมทบและบริการกองทุนในการประกันคุณภาพชีวิตของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๖) **สาขาศิลปกรรม** หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ มีผลงานโดดเด่น

๖.๑ **ด้านจิตรกรรม** คือ การวาดภาพฝาผนัง การเขียนภาพลงผ้า หน้าผา การสักลาย ฯลฯ

๖.๒ **ด้านประติมากรรม** คือ ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์และมีฝีมือในการปั้น แกะสลัก การหล่อ เช่น หล่อพระพุทธรูป ปั้นโอ่ง สลักกลดลาย ประดับต้นเทียน สิ่งก่อสร้าง ฯลฯ

๖.๓ **ด้านสถาปัตยกรรม** คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เรื่องการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน โบสถ์ ศาลา ศาลพระภูมิ ฯลฯ

๖.๔ **ด้านหัตถกรรม (งานฝีมือช่าง)** คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ มีผลงานในสิ่งที่ทำมือ เช่น เครื่องจักสานต่าง ๆ

๖.๕ ด้านงานประดิษฐ์ คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการจัดทำผลงาน เลียนแบบธรรมชาติ เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ บายศรี การแต่งลวดลายบนแผ่นผ้า ฯลฯ

๖.๖ ด้านดนตรี นาฏศิลป์และการเล่นพื้นบ้าน คือ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ด้านการเล่นดนตรี การขับลำ การพ้องรำ การคิดวิธีการเล่นพื้นบ้าน หมอลำ การเล่นหนังปราโมทัย ลิเก เพลงกันตรึม เจริญ ฯลฯ

๗) **สาขาการจัดการองค์กร** หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการดำเนินงานขององค์กร ชุมชนต่าง ๆ ให้สามารถพัฒนาและบริหารองค์กรของตนเองได้ตามบทบาทหน้าที่ขององค์กร เช่น การจัดการ องค์กรของกลุ่มแม่บ้าน

๘) **สาขาภาษาและวรรณกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานเกี่ยวกับภาษา ทั้งภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๙) **สาขาศาสนาและประเพณี** หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอน ทางศาสนา ความเชื่อ และประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดี ต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักธรรมทางศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ประเพณี บุญประเพณีเข้า

๑๐) **สาขากองทุนและสวัสดิการ** หมายถึง การจัดการด้านสมทบและบริการกองทุนในการประกัน คุณภาพของคน ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๑๑) **สาขาการศึกษา** หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอด การอบรมเลี้ยงดู การบ่มเพาะ การสั่งสอน การสร้างสื่อและอุปกรณ์ การวัดความสำเร็จ

❖ ขั้นตอนการกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดย ขอให้ กศน. ตำบล/แขวง ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรอกข้อมูล ลงในแบบกรอกข้อมูล “คลังสมองของตำบล” ซึ่งเป็นไฟล์ Word
๒. กรณ่อย่าปรับเปลี่ยน รูปแบบของต้นฉบับ เช่น ตำแหน่งกล่องข้อความ รูปแบบ/ขนาดตัวอักษร แดบสีต่าง ๆ
๓. วางรูปภาพ ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๑ รูป โดยขนาดรูปภาพไม่น้อยกว่า ๕๐๐ KB
๔. จัดทำข้อมูล ลงใน ๑ หน้ากระดาษ A4 เท่านั้น
๕. จัดส่ง ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในรูปแบบ ไฟล์ Word ไปยังสำนักงาน กศน. จังหวัดชลบุรี ภายในวันที่ 10 มีนาคม 2565 (ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนก่อนส่ง)

ผู้ประสานงาน : นายสรวิทย์ บัญมา นักวิชาการศึกษา โทร 0825192200

คลังสมองของตำบล

สาขา ขนาดตัวอักษร 30 พอยต์

ขนาดตัวอักษร 36 พอยต์

ขนาดตัวอักษร 28 พอยต์

ที่อยู่

กรุณาใช้ Font Angsana

New นะคะ ขนาด

ตัวอักษร 14 พอยต์

สีของตัวอักษรสีน้ำตาล

ค่ะ

ประวัติความเป็นมา

กรุณาใช้ Font Angsana New นะคะ

ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์

สีของตัวอักษรสีน้ำตาลค่ะ

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

กรุณาใช้ Font Angsana New นะคะ ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์

สีของตัวอักษรสีน้ำตาลค่ะ

ความร่วมมือกับ กศน.

กรุณาใช้ Font Angsana New นะคะ ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์

สีของตัวอักษรสีน้ำตาลค่ะ

ชื่อครู

กศน.ตำบล

อ.

จ.

เบอร์โทรศัพท์

คลังสมองของตำบล

สาขา ศิลปกรรม

การทำเครื่องเบญจรงค์

นายชชาติ ลากขจร

ที่อยู่

128/13 ม.13 ต.อ้อมน้อย
อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร
74130

09 4419 xxxx

@Booxxxx

Booxxxx

ประวัติความเป็นมา

เกิดที่จังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. 2530
ได้เข้ามาทำงานกับภรรยาที่โรงงาน
เบญจรงค์ทอง ด้านช่างอ้อมน้อย
เป็นลูกจ้างป็นดินได้ค่าแรงวันละ
50 บาท ภรรยาเป็นลูกจ้างเขียนลาย
ทำมา 2 ปี ออกมาทำเป็นของตัวเอง
จากประสบการณ์และการเรียนรู้
จากผู้รู้ต่างๆ การอดทน ฝึกฝนจน
สามารถทำได้ทุกอย่างของการทำ
เครื่องเบญจรงค์ ปัจจุบันได้ตั้งเป็น
โรงงานเล็กๆ ชื่อ ชชาติ-ภัญญารัตน์
เชรามิก ผลิตและจำหน่ายเครื่อง
เบญจรงค์หลายอย่าง เช่น ถ้วยชาม
โถ ชุดน้ำชา แก้ว ฯลฯ

ชื่อครู นางมะลิ กลิ่นหอม

กศน. ตำบลอ้อมน้อย

อ. กระทุ่มแบน จ. สมุทรสาคร

เบอร์โทรศัพท์ : 08 4070 XXXX

จุดเด่นของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การปั้นขึ้นรูป เภา และชุบเคลือบ แล้วเขียนด้วยน้ำทอง
- มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ ลายเทพพนม นรสิงห์
ลายประจำยาม ลายวิชาเยนทร์ ลายเบญจมาศ เป็นต้น

ความร่วมมือกับ กศน.

รายละเอียด